

প্ৰাণৰ গান ।

৮৪২

শ্ৰীদীনবন্ধু তালুকদাৰ ।

প্ৰাণৰ গান ।

DISTRICT LIBRARY
(HEM BARUA COLLECTION)

TEZPUR.
প্ৰকাশক

শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ তালুকদাৰ

বাসকুছি সত্ৰ ।

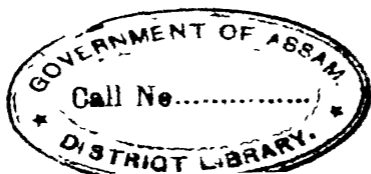

প্ৰথম সংস্কৰণ ।

১৩৪৬ চন ।

সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত ।

মুদ্ৰিত খনে ১০ চাৰি অনা ।

উছৰ্গা ।

স্বৰ্গাদপী গৰিয়সী

স্বৰ্গীয়া মাতৃদেবীৰ

শ্ৰীচৰণ কমলত

অস্তাজন পুত্ৰৰ

ভক্তি-পুষ্পাঞ্জলি স্বৰূপ

“প্ৰাণৰ গান”

অৰ্পণ কৰিলেঁ।।

ইতি—

৩০ বৰ্তাগ ১৩৪৬

বাসকুছি সত্ৰ

}

সেৱক—

“দীনবন্ধু”

উছৰ্গা ।

স্বৰ্গাদপী গৰিয়সী

স্বৰ্গীয়া নাভদেবীৰ

শ্ৰীচৰণ কমলত

অন্ভাজন পুত্ৰৰ

ভক্তি-পুষ্পাঞ্জলি স্বৰূপ

“প্ৰাণৰ গান”

অৰ্পণ কৰিলে।।

ইতি—

৩০ বহাগ ১৩৪৬

বাসকুছি সৰ

}

সেৱক—

“দীনবন্ধু”

উপহাৰ ।

শ্ৰী দীনবন্ধু-তান্দুফদাঙ

এই পুথিখনি

উপহাৰ দিলো ।

ইতি ।

তাং } শ্ৰী

ভূমিকা ।

সাহিত্য জগতত কীৰ্ত্তি অৰ্জ্জা নাই
কিন্তু সৰুৰে পৰা সাহিত্যলৈ এটা দৃষ্টি আছে ।
নবম মানত উঠাৰে পৰা সময়ে অসময়ে কিছুমান
কবিতা লিখো । সেই সময়ত ভবা নাছিলো তাক
কিতাপ আকাৰে প্ৰকাশ কৰিম । অৱশ্যে দুই
চাৰি মাহ আগতে দুইচাৰি জন বন্ধুৱে হাতে লিখা
অৱস্থাত কবিতাবিলাক চাই প্ৰকাশ কৰিবলৈ
উদগনি দিছিল । কিন্তু তালৈ তিমান মন কৰা
নাছিলো ।

মেট্ৰিক পৰীক্ষাটো দি উঠি বিশেষ একো
কাজ নথকাত অসমীয়া পুথি ভঁৰালৰ অকণমানি
কলেবৰ বঢ়াবলৈ বুলি আশা কৰি ত্ৰিশটা কবিতা
লগ কৰি “প্ৰাণৰ গান” নাম দি পুথি খনি
প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।

পূজনীয় ককাইদেউ শ্ৰীযুত বাম চন্দ্ৰ
ভালুকদাৰৰ কিছু আৰ্থিক সাহায্য পাঠহে এই
আশা সাফল্য মণ্ডিত হ'ল।

পুথিখনিৰ “প্ৰফ কপি” চাইদিয়াৰ বাবে
প্ৰিয় বন্ধু শ্ৰীযুত ফণীধৰ বস্মালৈ আন্তৰিক
ধন্যবাদ জনাইছোঁ। ইতি—

বাসুকুছি সত্ৰ { বাইজৰ স্নেহাকাজী
১৪বহাগ, ১৩৪৬ { “দীনবন্ধু”

পৃষ্ঠনীয় চৌধুৰী দেৱৰ আশীৰ্ব ।

“প্ৰাণৰ্গান” হাতেলিগা অৱস্থাতে
পঢ়ি চাই ধাৰণা হৈছে লিখকৰ পৰা
ভবিষ্যতে কিছ আশা কৰিব পাৰি ।
উপযুক্ত চিন্তাচৰ্চা ৰাখিলে সময়ত
অসমীয়া সাহিত্যৰ ডাঙৰ অভাৱবিলাক
এওঁলোকেই পূৰ্ণ কৰিব পাৰিব ।

স্কুলীয়া জীৱন শেষ কৰি বহি
নাথাকি সাহিত্য সেৱাত লাগা ভাবটি
মোৰ বৰ ভাল লাগিছে । আশা কৰো
নতুন লিখকৰ বৰ্ত্তমান উত্তম আৰু ভবিষ্যত
আশা সফল হব ।

বৰপেটা
২৫ চৈত, ১৩৪৫ { শ্ৰীপ্ৰসন্নলাল চৌধুৰী ।

সূচী পত্র ।

বিষয়	পৃষ্ঠা
১। প্রাণব গান	১
২। মাদরী লতা	৩
৩। লাজুকী কবিতা	৫
৪। বিবাহিনী শকুন্তলা	৭
৫। মিলন মাদরী নিশা	১১
৬। প্রিয়াব বাতৰি	১৬
৭। নলিনী	১৯
৮। অভিসাৰিকা	২১
৯। শেখৰ সখল	২৪

বিষয়	পৃষ্ঠা
১০। শেষৰ বচন	২৫
১১। তটিনী	২৭
১২। তটিনী তীব্ৰ	২৯
১৩। প্ৰথম সিদিনা নৌবন জাগে	৩০
১৪। কিয়নো লুকাল সখী	৩১
১৫। কল্পনা সুন্দৰী	৩২
১৬। আবেগ	৩৪
১৭। মনলই	৩৫
১৮। প্ৰাণৰ কথা	৩৭
১৯। অনুবোধ	৩৮
২০। মাত্ৰে মালতী	৪০
২১। অতীতৰ প্ৰিয়া	৪১

বিষয়...	পৃষ্ঠা
২২ । দবদা	৪৩
২৩ । তুমি যে নাহিলা; সোণ	৪৪
২৪ । সপোন	৪৬
২৫ । স্মৃতি	৪৮
২৬ । স্মাথ	৫০
২৭ । প্রিয়তম তুমি আহিবা। যিদিনা	৫২
২৮ । চেনেহ	৫৩
২৯ । বিদায় পৰত	৫৫
৩০ । বিদায়-গীতি	৫৭

শুধবণী ।

পৃষ্ঠা	শারী	অশুদ্ধ	শুদ্ধ
১	৮	কোনেবে	কোনোবে
২	১৪	সন্ধান	সন্ধান
৮	১	প্রিয়া	প্রিয়
২	২	শাউ	শাঁত
২	১২	আহিব	কবিষ
১০	৬	তেঙ	তেও
১২	৫	প্রিয়া	প্রিয়াই
১২	১০	মুখত	মুখত
১৫	৫	ছাটিলে	ছাটিলে
১৮	৫	মলান	মান
১৯	১	তেনেহলে	তেনেদবে
২২	৬	তল	তল
২২	১৪	তম্	তম্
৪৫	৮	শেবালী	শেবালি
৫৭	৭	সকলোবে	সকলোবে

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY.

প্ৰাণৰ গান ।

অপমান অপমান যতমানে দিয়া প্ৰভু
নতশিৰে তুলি লম তোমাবেই বুলি,
পাবামানে দিয়া প্ৰভু গধুৰ দুখৰ বোজা
স্বখ-ভোগ ইচ্ছা মই নকৰো সমূলি ।

নিবিচাবো কাৰো প্ৰভু কোমল পবন মই
দগধ পবাণ মোৰ শীতল কৰিব,
অস্তবৰ জীয়াজুই অন্তৰ দহক মোৰ
নালাগে কোনেৰে তাত চেঁপানী দিব ।

নালাগে যাচিব প্ৰভু চেনেহৰ চুমা নোক
প্ৰিয়তমা আহি মোৰ দুখনি গালত,

DISTRICT LIBRARY
(MEM BARUA COLLECTION)

TEZPUR.

৪ প্রাণব, গান ।

প্রণয় ডোলেবে বান্ধি প্রোমনয় মন্দাকিনী
নালাগে দোৱাব মোৰ ভূমিত্ত প্রাণত ।

কামনা কল্পন লই জাঁৱনৰ খালে বামে
পিছিয়িলো বলবাব একাৰ বাটত,
মায়া-মবিচাকা পায় কানলাৰ লালা খেলা
একেদাৰে তিত্তা মোৰ লাগিছে প্রাণত

নকণ্ট নকণ্ট প্রভু পুনবায় আক মঠ
ঢংখনয় বুলি এই সোণৰ সংসাৰ,
সৰ্বদাশ সুন্দৰ ভূমি সুন্দৰ ভোমাৰ সৃষ্টি
সকলো সুন্দৰ তয়ু বিশাল বিশ্বৰ ।

দিয়া প্রভু দিয়া নাপো চৰণ কমল ছাঁয়া
গাওঁ মই জাঁৱনৰ বিহাদৰ গান,
আওপথে চলো বদি পাহৰি আচল পথ
দিবা প্রভু দিবা মোক পথৰ সন্ধান ।

— :: :: —

মাধবী-লতা ।

বসন্তু আহিল নব সাজে সাজি
 কপতী প্রকৃতি বাণী,
 কেতেকী আহিল কোকিল আহিল
 কুঁল কুঁল সুর টানি ।

নব পল্লবিত নব কুম্মিত
 ধবণীৰ গছ-লতা,
 বমক্ জনক্ আমনি শুরাই
 ফুলিছে মাধবী লতা ।

পূর্ণ বিকসিত ধরল ওঠত
 বিজুলীৰ ঠাঁহিবেথা,
 বইয়া পথিক চাইয়া এবাব
 কেনেনো ধুনীয়া দেখা ।

গ'লনে পথিক পথৰ ভাগব
 দেখি ইলতাৰ ৰূপ,
 সবগে মৰতে নাপাৰি বিচাৰি
 এনে সৌন্দৰ্য্যৰ পৃপ ।

ভালেহে পথিক লগাব গাঁহিত
 মুগ্ধ কবি কালিদাস,
 সেয়েহে আজিও যত কবিকুল
 নাধৰ্ম্মী লতাৰ দাস ।

ক'ত পালে তাই লাজুকী লতিকা
 এনে মটসনা গাঁহি,
 কোন বিধাতাই সবজিলে দেখি
 ইমান শৰীৰ নাহি ।

লাজুকী কবিতা ।

কন্ধ আজি মোৰ মন্দিৰৰ দ্বাৰ,
কিয়নো আনিলা পূজাৰ সম্ভাৰ ;

লগত সখিক লই,

কিয়নো থাকিলা বই,

কিয় হ'ল তোমাৰ মলিন বদন ;
কোনেনো হৰিলে গালৰ বহন ।

কিসূৰ বাজিল প্ৰাণত তোমাৰ ?
কন্ধ দেখি মোৰ মন্দিৰৰ দ্বাৰ ;

ফুলৰ কয়গি লই,

কিয় ব'লা থিয় হই,

পানীৰ টোপাল দেখো নয়নত ;
কিনো কথা তুমি ভাবিছা মনত ?

কিনো কথা তুমি স্তম্ভিতা সখিক,
 প্ৰিয়য়ে তোমাৰ পাগল প্ৰেমিক;—

লব পাৰো নই পূজা,
 যদি তুমি দেবী বুজা,

সঁচি থোৱা মোৰ হৃদয়ৰ কথা;
 প্ৰেম-পুষ্প আশা স্তম্ভিতাৰে গঁঠা ।

চমকিলা শুনি কাৰ বীণাৰ সুৰ
 চিন্ত তোমাৰ কোনে কবিলে চুব
 পলাব খুজিছা কিয় ?
 সখিক নোকোৱা কিয় ?

—কি সুৰ তোমাৰ বাজিছে প্ৰাণত;
 কাৰ কথানো পৰিছেহি মনত ।

চকু-পচাবতে ক'লে গ'লা তুমি,
 হিয়া খনি মোৰ কৰি মকভূমি ;

আঁঠা আঁঠা বিধুমুখী,
শত জনমৰ সখী;
নেপাহৰে তোমাক চিৰ দিনলৈ
কিৰি যদি এবাৰ আঁঠা কাষলৈ ।

বিৰহিনী শকুন্তলা ।

সঘনে জাগিছে প্ৰিয় স্মৃতিৰ পটত
মূৰ্ত্ত হই উঠে তব ছবিটি সুন্দৰ;
কিসূৰে বাজিছে বীণ হৃদয় তস্থীত
থমকি থমকি সেই একেটি সুবৰ

শুনিছানে প্ৰিয়া তুমি দূৰ্গৰ পৰা
 মোৰ এই ব্যগ-ভৰা হৃদয়ৰ গান;
 অতীত মোহন স্মৰ পৰিব কাণত
 এখন্তেক বতাহত পাতা যদি কাণ ।

যদিওবা চূৰ হ'ল হিয়াখনি মোৰ
 দিনে বাতি অতদিন ভাবি তযু কথা ;
 ঠাঁহিভৰা আনন্দত আছা প্ৰিয় তুমি
 লাগিব আমালৈ কিয় অকণিকে ব্যথা ।

সুখৰ পিয়লা তুমি পান কৰা প্ৰিয়
 নকৰো অকণো মই বেজাৰ আমনি ;
 বনৰে জীয়াবী মই বনৰ লগৰী
 বনৰে কোলাতে থাকি লভিম জুবণি ।

আছেনৈ মনত প্ৰিয় মাধৱী পূৰ্ণিমা
 একেলগে বহি দুয়ো মাধৱী কুঞ্জত ;

জোনৰ ঠাঁহিটি দেখি ঠাঁহিছিলো দুয়ো
পৰিচিল হিয়া শাটঁ তযু পৰশত ।

আচেনে মনত প্ৰিয় তাহানিৰ দৰে
কুলিটিয়ে গোৱা সেই গীত সুমধুৰ,
কত নানা বৰণৰ নানা তবহৰ
হালিজালি নাচি থকা ফুলনিৰ ফুল ।

কি বুজিবা বজা তুমি পুৰুষ ভোমোৰা
প্ৰিয় জন বিবহিনী কামিনী ফুলৰ,
বাৰণৰ চিতা প্ৰায় উমি উমি জ্বলা
বিবহৰ জুইশিখা সৰল প্ৰাণৰ ।

নিতউ আতিব উষা পৰাণ ভনীটি
নিতউ আহিব দেহি নিশা অৱসান ,
পৰাণ দেৱতা মোৰ কেতিয়া আহিবা
কেতিয়া কৰিবা মোৰ দুঃখ অৱসান ।

নেলাগে নিয়াব মোক নকৰে। কামনা

সোণ ৰূপ আভৰণ ৰজাৰ ভৱন,
নিবিৰ কানন মাজে ভিখাৰিনী বেশে
কটোৱাম জীৱনৰ বাকী কেইদিন !

দৌবনৰ কতদিন গঠিছিল মোৰ

অকণো নাছিল তেওঁ প্ৰণয় ভাৱনা ;
প্ৰকৃতি কোলাত থাকি লভিছিলো সুখ
পৃথ ভাৱে বহিছিল জীৱন জৰণা ।

ক'বপৰা আহি তুমি প্ৰাণাধিক মোৰ

কিনোদৰে মোক দেহি লগালা মমতা
পোণতে তোমাক দেখি চকুৰ আগত
উঠিল সজাগ হৈ যৌৱন দেৱতা ।

সুখ-ভোগ বাসনাৰ আকুল আহ্বানে

কৰিলে হঠাতে মোক প্ৰেম-পাগলিনী

লাজুকী মুখনি বুকতে সোমালে
 সন্ভয়ে কাষতে বহি ,
 বাঙলি ঔঠব চুমা পৰশত
 বাজিল প্ৰেমৰ বাঁহী ।

লাজুকী প্ৰিয়া লাজুকী ভাষাবে
 বুলিলে মধুৰ বাণী,
 মুকুতাৰ দবে জ্বিল্মিল্ কবে
 দুধাৰি চকুৰ পানী ।

প্ৰিয়তম বুলি কবলৈ ধৰিলে
 মূখত নোলায় মাত,
 মলয়া এছাটি ধীৰে ধীৰে আছি
 হিয়া কৰি গ'ল শাঁত ।

“দেখিলো যিদিনা জুবিৰ পাৰত
 অকলে তোমাক প্ৰিয়,

ভাবিলো সিদিনা পূৰ্ব জনমবে
তুমি মোৰ প্ৰাণ-প্ৰিয় ।

বাতি হলে নাহে চকুত টোপনি
পেচত নালাগে ভোক,
তাঁতৰ শালত বহি ভাৰি থাকো
চাবলৈ তোমাৰে মুখ ।

ভাৱো মানে মই ওৰকে নপৰে
সকলো তোমাৰে কথা,
তথাপিও তুমি মুবুজা দেৱতা
নালাগে তোমাৰ বেথা ।

মুখৰে মিচিকি হাঁহিটি : তোমাৰ
চিকুণ চিকুণ দাঁত,
সন্ধিয়া পৰত শুনি ভাল পাওঁ
তোমাৰ বাঁহীৰ মাত ।

যিমানেই ভাৱে সিমানে মধুৰ
 সুন্দৰ তোমাৰ ছবি,
 হিয়া আকাশত উঠিলাহি যেন
 উষাৰ তৰুণ ৰবি ।”

আধাফুটা মাতে কোৱা শুনি আছে
 সৰল হিয়াৰ কথা
 সৰলা বালাৰ সৰল বিননি
 লগালেহি মোক বেথা ।

দুহাতেৰে ধৰি বুকুৰ মাজত
 ৰাখিলা প্রাণ-প্রতিমা,
 দুখনি নিমজ সেন্দূৰী গালত
 যাচিলো প্ৰেমৰ চুমা ।

আনন্দ লোতক বহিল দুয়োৰো
 চাৰি নয়নৰ পৰা

অঁচলে মচিলে মানস-প্রিয়াই
 মোর প্রেম অশ্রুধারা ।

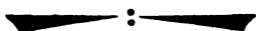
লাহে লাহে আহি ক'ববার গবা
 এচপরা ক'লা মেঘ,
 ছাটিলে ধরণী ছাটিলে জোনাক
 ঢাকিলে কপালী বেথ ।

সেই সুরযোগতে এৰি থই মোক
 প্রিয়া মোর গুঁচি গ'ল,
 নাপালো বিচারি পুনবায় মই
 শূণ্ণত বিলীন হ'ল

আবেগে কঁপাই বাতুল অধর
 গোপন কথাটি কলে,
 চকুপানী টুকি থাকিব দি'মোক
 কিয় এৰি গুঁচি গ'লে ।

দেৱী নে মানৱী কিম্বা সবগৰ
 অৰূপ মানস পৰী,
 খন্তেকৰ বাবে ওচৰলৈ আহি
 কিয় গুচি গ'ল এৰি ।

বদিও পৰাণ পখিলাটি মোৰ
 নাপাওঁ তুনাই দেখা,
 থাকিব মনত চিৰকাল এই
 মিলন মাধৱী নিশা ।

প্ৰিয়াৰ বাতৰি ।

কিয় আজি শুক ছদি ফুলনিষ্ঠ
 প্ৰফুল্ল কুম্বম বাণি,

কিয় আজি স্তব্ধ হৃদয় তস্থীত
প্ৰেমৰ মোহন বাঁহী ।

কিয় আজি ঝবে অশ্ৰুৰ নিজৰা
দুটি লোচনৰ পৰা,
কিয়নো নবহে প্ৰেমৰ মলয়া
পৰাগ শীতল কৰা ।

কিয় আজি বাজে পৰাগ বীণাত
বিবহ ব্যথাৰ সুৰ,
কিয় আজি কান্দে হৈনাই-বিনাই
যৌৱন দেবতা মোৰ ।

কিয় আজি নাচে বাম চকু মোৰ
বিপদ সূচনা কৰি ;
কোন হৃদূৰৰ অফুট বিননি
মন মোৰ নিয়ে কাড়ি ।

প্রেম-লতা জুপি থ'ক তেনেদবে
খাটো দেহতাক মোব ।

:—:—:

নলিনী ।

নিবমল শব্দেব সুনীল গগন,
প্রবাহিত প্রভাতের মলয় পরন ।
প্রভাতী বিহগী সবে জুবিছে সঙ্গীত,
সস্তাপিত মানরবো সস্তাষিত চিত ।

নিশা কুহকিনী নাশি আছে উষাবাণী,
কুমিতা সবগীত ধুবতী নলিনী ।
দবলী কুসুম বাণী প্রফুল্ল বদনী,
বোনে দূরীভূত কবে সুবর ওবণী ।

বিকসিতা কমলিনী বিলব মাজত,
 কোন প্ৰেমিকৰ কথা গুণিছে মনত ।
 অনন্ত বাসনা লুপ্ত বুকুৰ মাজত,
 বিকশিত হোৱা নাই কিহৰ লাজত ।

স্বভাৱ সুন্দৰা বাণী প্ৰকৃতি জীয়ৰী,
 বিৰাজিতা সৰসীত জলৰ কুঁৱৰী ।
 কিয় দিলে বিধাতাই পঙ্কত জনম,
 জগতৰ মনোমুগ্ধ কুসুম পৰম ।

মোহমুগ্ধ অলিকুল তযু পৰশত,
 সঘনে চুম্বন কৰে মুখ মণ্ডলত
 অক্ষুট ভাষাবে গুঞ্জে হৃদি আবেগত
 গুণ্ গুণ্ প্ৰতিধ্বনি উঠে বতাহত ।

প্ৰতিধ্বন্দী ভাবি ভানু প্ৰসাৰি কিৰণ,
 জ্বলন্ত কৰি তোলে সৰ্ব্ব অলিগণ ।

যদিহে ভানুব প্ৰিয়া লাজুকী পছমী,
 দুৰ্জ্জন ভ্ৰমৰ দলে কিয় যায় চুমি ?

নিশা হলে হাঁহিবেখা কিয় যায় মাৰ,
 কোনোবা নিঠুৰে আহি কৰে অত্যাচাৰ ?
 কোনে মৃগালিনী তযু দৰদী আপোন,
 কাৰ বাবে উনমুক্ত হিঙ্গাৰ দাপোন ?

... : ... : ...

অভিসাৰিকা ।

নব যৌৱনৰ নব প্ৰভাতত,
 নবীন ভানুব স্নিগ্ধ কিৰণত;

প্ৰভাসিত দেহৰ বৰণ,
 গণ্ডস্থলে বাতুল বহন;

ওঁঠত মধুৰ হাঁহি,
 যেন গোলাপৰ পাঁহি;
 নাজানিলোঁ কিহৰ ভাৱনা লই
 আহিছিলোঁ তুমি মোৰ কাষলই ।

যৌৱন যমুনা মোৰ বইছিল কল্কল্ ,
 পাই তযু দৰশন উখলি উঠিল চল ।
 উপাচি পৰিল হৃদয়ৰ দুটি পাৰ,
 বহিল তটিনী স্ৰোত অনিবাৰ ।

তোমাৰ চকুত কিহৰ ভাষা,
 তোমাৰ হৃদিত কিহৰ আশা ;
 নোৱাৰি জানিব মই,
 খৰ লাগি চালো বট ;
 তুমি দেখো শোক নকলা এয়াৰি কণা,
 নাই নেকি তযু পাবান প্ৰাণত বেথা ?

প্ৰাণৰ পিয়াহ নুগুচিল মোৰ,
মনৰ কামনা নুপূৰিল মোৰ ;

সাঁচি খোৱা প্ৰণয়-প্ৰসূণ
তেনেই লেবেলি গ'ল,
আজি এই হতভাগিনীৰ
অভিসাৰ ব্যৰ্থ হ'ল।

যোৱা যোৱা মোৰ প্ৰাণৰ দেৱতা
শত জনমৰ দৰা।

কিয় আজি তুমি এনেদৰে আছি
দিছিলানো মোক ধৰা।

:—:—:—:—:

শেষৰ সম্বল ।

নালাগে আহিব তুমি মোৰ কাষলই
 মই আৰু নকৰো আগনি,
 অতীতৰ যত কথা আছে হৃদয়ত গাঁঠা
 স্মৃতি তাৰ বুকুৰ পোৰণি,
 উৰ্মি উৰ্মি জ্বলিব অগনি ।

নতুন লগৰী স'তে কৰিবা ধেমালী
 মই আৰু নাপাওঁ বেজাৰ
 মাধৱী নিশাৰ “ভালপাওঁ” কথাষাৰি
 মুখৰ তোমাব ;
 পাণ্ডিম তাৰেই মই সোণৰ সংসাৰ ।

প্ৰকাশকৰ কথা ।

এই নল দময়ন্তীৰ-চৰিত্ৰ পুথিখনী ডিব্ৰুগড়
নিবাসী শ্ৰীযুক্ত পূৰ্ণকান্ত শৰ্ম্মা ডাঙ্গৰীয়াৰ লেখনী
প্ৰসূত ।

আমি উক্ত মহাত্মাৰ আদেশ ক্ৰমে এই
পুথিৰ এটা তাঙ্গবণ মাত্ৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ আগ
বাঢ়িলোঁ । পুথিৰ সমুদায় স্বত্ব গ্ৰহণ কৰ্ত্তাৰেই
থাকিল ।

যোৰহাট,
গবৰ্ণমেণ্ট মডেল স্কুল,
শ'ক ১৮২৮ কাৰ্ত্তিক ।

শ্ৰীশিবনাথ ভট্টাচাৰ্য্য
হেড পণ্ডিত ।

তটিনী ।

পানীৰ হিয়া ভেদি সজল তটিনী
 অফুট ভাষাবে টানি গীতৰ বাগিনী ;
 ভৈয়ামেদি বহি যায় কুলু কুলু ধ্বনি,
 কদাপি নাচায় ঘূৰি কাবো কথা শুনি ।

প্ৰেমিক প্ৰেমিকা আহি তটিনী পাবত,
 কত কথা ভাসে পাতে দুয়োবো মাজত ;
 কত শৃংগে হুমুনিয়াহ কাঢ়ে বেজাবত,
 সকলোকে তটিনীয়ে সামবে বুকত ।

কতজনে জাগতিক ব্যৰ্থ প্ৰয়াসত,
 নোৱাৰি সহিব দুঃখ ইহ জগতত ;
 ভুব দিমে তটিনীৰ পূত সলিলত,
 গাঁঠা আছে তটিনীৰ কোমল বুকত ।

কবিতা			পিঠি
২০	ধৰণীৰ বুকু ফালি	...	৪৬
২১	প্ৰকাশ-মেলা	...	৪৮
২২	মই আৰু প্ৰিয়া	...	৫০
২৩	শিলৰ প্ৰাণ	...	৫১
২৪	শিল আৰু বন	...	৫২
২৫	পাষণ আৰু মই	...	৫৩
২৬	অকলশৰীয়া	...	৫৪
২৭	এটি ধূলি কণাতেই উজলিল বিৰাট ধৰণী	...	৫৫
২৮	বহুদিন সপোন দেখিলোঁ	...	৫৬
২৯	শুকান পাত	...	৫৭
৩০	বিশ্বগান	...	৫৮
৩১	“দেৱদাসী”ৰ উত্তৰ	...	৫৯
৩২	“মোৰ দেৱতা”ৰ পূজাৰীলৈ	...	৬১
৩৩	শ্ৰীমান নৰনাৰায়ণ গোস্বামীলৈ	...	৬৪
৩৪	“আমাৰ ঘৰ”	...	৬৫

প্ৰথম সিদিনা যৌবন জাগে

তোমাৰ নব যৌবনৰ তীব্ৰ ধাব,
 বহিছিল সিদিনা পাবাসাৰ ;
 তোমাৰ উঠন বুকু, তিব্বিৰ্ চকু,
 বঙীন দুখনি গাল—;

সাজিছিল এক মোহম্বপ্ন জাল:—

— গৰি বলো মায়াৰ জালত —

খেলাৰ পুতলা যেন নচুৱালা মোক;

তোমাবেই দুয়োখনি হাতৰ মাজত ।

তোমাৰ হাঁহিভবা মুখৰ কথা,

হ'ল মোৰ প্ৰাণস্পৰ্শী মৰম কবিতা ;

তোমাৰ বসভবা যৌবনৰ উদ্গাদনা পাই,

উজ্বলিল আনন্দ সৰ্বিতা ;

তোমাৰ প্ৰেমভৰা হৃদয়ৰ পৰশ পাই
জাগিল সিদিনা মোৰ যৌবন দেৱতা।

কিয়নো লুকাল সখী।

কিয়নো লুকাল সখী ! বেবৰ আঁৰত,
বিজুলীটি যেনেদৰে মেঘৰ মাজত ;
আজি এই দুপবীয়া নিজান পৰত,
দূৰতেই দেখি মোক আলিৰ কাষত।

দেখিছিলো কতদিন নহৈৰ ঘাটত,
কতদিন ফুলনিৰ ফুলৰ মাজত ;
কতদিন প্ৰকৃতিৰ হেঙ্গুলী পৰত,
পোৱা নাই কোনো দিন আজিৰ স্নিগ্ধ

ভালপাওঁ তোমাকেই সঁচা কথাষাৰি,
 হিয়াত বাখিছো অতি গুপতে সামৰি;
 হ'ল কেনেকই বহস্যৰ সমাধান,
 নোৱাৰো কৰিব সখী ! একো অনুমান ।

কবাতো নাছিল সখী আজিৰ নিচিনা ;
 মোক দেখি লুকালুকি আন কোনোদিনা ।

কম্পনা সুন্দৰী ।

আজি শৰতৰ ৰূপালী যামিনী
 আকাশত ভৰা জোন,
 ধৰাত পুলিছে শেৱালি পাহিটি
 আপোন বিচাৰি কোন ?

তুমি আহিছিলে সেই শৰতৰ নিশা
কাকনো বিচাৰি সোণ !
আহিছিলে কিয় গুচি গ'লা কিয়
একোকে মকলাচোন ?

তুমি গুচি গ'লা সোণ !
মই বুলো একেথৰে চাই,
গালেগুখে এফেৰি জোনাক
জোনবায়ৈ দিলে ছটিয়াই ।

তুমি মিলি গ'লা দিগন্তৰ স'তে
নীলা নীলা মেঘৰ লগত,
মই পৰি ব'লো কান্দো কান্দো হই
বসুধাৰ বহল বুকত ।

ছঁয়াময়া

১

আশা

আকাশ মুখৰ কৰা

ক্ষুদ্ৰ জ্যোতিকণা—

অন্তহীন ক'লা মেঘ ভেদি

নিমিষ পোহৰ কৰি

সৃষ্টিৰ গোৰুৰ ঘোষে ;

আঁউসীৰ অন্ধপথে

পথিকক বাট দেখুৱায়—

“এই বাটে যোৱা আগুৱাই” !

সদীম জীৱন ভেদি

কালহীন মহাসাগৰত

চিন দিয়া, আদৰ্শৰ

জিলিঙনি এটি

যদি উঠে ফুটি

তাতেই গোৰুৰ মোৰ

ক্ষুদ্ৰ সাধনাৰ,

নাই অহঙ্কাৰ ।

কালিকতা

১৭.১।৪১

১

'PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

প্ৰাণৰ গান ।

৩৫

হয় যদি সোণ ! বুকুৰ বসন
সেন্দূৰৰ ফোঁটৰে ৰাঙ্গলী
পাবা জানো তাত ভূপিণ্ডৰ চিন
মোৰ কপালৰ সেন্দূৰ কুলি ?

— ০০০০ —

মনলই ।

উৰনীয়া মন ! উৰো উৰো কই
গাৰিবিনো আৰু কিমান দিন ?
আৰু বাৰ গই বিচাৰিলে তই
পাবিনেকি মোৰ প্ৰিয়াৰ চিন ?
এতিয়াও আছেনে গ্ৰহাণিৰ কপা ?
ভাবি ভাবি তৰ নাপাওঁ মই—

আকুল ব্যাকুল মোৰ
ব্যৰ্থ-বেদনা চোৰ
ধৰা হলে দিব মোক
আহি হাতে হাতে,
ধৰিবহে নোৱাৰিম
চিঞৰণো পাহৰিম
আৱেগৰ ডোলে মুখ
বান্ধিব আগতে ।

হাতৰ ভঙ্গীৰে মাথোঁ
আদৰি আনিম মোৰ
সপোনতে দেখা পোৱা
সাদৰি সখিটি,
কিনো পাৰি বহুৱাম
কিনো বুলি সন্তাষিম,
অশুচি আসন খনি
কেটেৰা মাতটি ।

সিদিনাৰ মিলনত—
হৃদয়ৰ এচুকতে
দেৱতাৰ নাগনিতে
ৰাখি খোৱা ছবিখনি
আৰু উজলাব,

প্ৰাণৰ কথা ।

কতবাব জুমি চাওঁ স্মৃতিৰ পটত

ঠাঁহো ঠাঁহো কৰি থকা তোমাৰ মুখনি,
আকোৱালি লই থাকো বুকুৰ মাজত .

চঞ্চলা চপলা মায়ীৰ প্ৰতিমা খনি !

আকাশত ভাহি ফুৰে শুকুলা ডাৱৰ

শবতৰ অনাবিল স্নিগ্ধ জোনাকত,
চকুলোৰে তিতি যায় গাৰুৰ গিলিপ
পৰাণ দগধ হয় তোমাৰ ভাৱত ।

শেষ হ'ল আজি সেই শবতৰ নিশা

শেৱালিটি পৰি বন ডুবৰি বনত,
সুখৰ সপোন মোৰ তেনেই ভাগিল
নাপাওঁ বিচাৰি পানী মৰু জগতত ।

আকণ্ঠ শূকায় যদি পানী পিয়াহত
 মিলি নাম অনন্তৰ বহল বুকত,
 উচুপি উচুপি তুমি কান্দিবা লাহৰী
 ভালপোৱা আছে যদি এই মৰতত ।

অনুবোধ ।

সপোনত তুমি আহিবা দৰদী
 ঢালিবা প্ৰাণত অমিয়া ধাৰা,
 জানায়েতো এই বাস্তৱ জগত
 শত শত দুঃখ বেদনা-ভৰা ।

বুকুৰ মাণিক জোকাৰি পেলাই
 পোৱা নাই মই অকণো শান্তি,

বিশ্বাস নকৰি নাই যদি প্ৰিয়
 স্মৃতিচিহ্ন মোৰ মনৰ ভ্ৰান্তি ।

একাৰে পোহৰে ভিতৰ সাহিবে
 তোমাৰ ছবিটি মোৰ জন্মস্থান,
 আকাশে মাতে দৃৰলই মোক
 অজান অফুট গহীন স্মৃতি ।

প্ৰিয়তম তুমি তাহানিৰ দৰে
 হাঁহিটি মাৰি আহিবা এবাৰ,
 তৰাৰ খুলি চাই আছে মই
 নকৰিবা মোৰ ব্যৰ্থ অভিলাষ ।

÷ ————— ÷

মাত্ৰৈ-মালতী ।

ফুলিছে কুমুম পাহি বননি শূৰাই
 ছিঙি আনি কিয় মোহাৰি পেলাম ?
 দূৰি উৰাত বহি আপোন মনেৰে
 চাই চাই দুটি নয়ন জুৰাম ।

পাখিলাই যদি দিয়ে গুপুত বাতৰি
 নাই তাত মোৰ অল-পা বেজাৰ ।
 সৌন্দৰ্য্য-পিয়াসী মই সৌন্দৰ্য্যৰ খনি
 চাব পালে হব তৃপ্তি আতমাৰ ।

ভাল পায় যাকে তাই যাচক আদৰ
 হ'কা-বধা তাত কিয়নো কৰিম ;
 অন্তৰৰ ভালপোৱা মানুহে নেদেখে
 মিছাতেই কিয় তাকে বিচাৰিম ?

মাধই-মালতী পাহি জঁয় পৰি যাব
 বদৰ ভাপত বননি মাজত ;
 দৃগৰি ডবাত বাহি চকুলো টুকিম
 সমীৰণে গাব সকলগ গীত ।

÷ ÷ :: ÷ :: ÷ ÷

অতীতৰ প্ৰিয়া ।

ক'বনো কাঁহীৰ স্মৰ পবেহি কাণত
 আজি এই শৰতৰ সন্ধিয়া পৰত ;
 ইচ্ছাতি বিছাতি কৰে বিয়াকুল চিত,
 কাৰনো ছবিটি ভাছে চকুৰ আগত ।
 লাজতে গাঁহিটি মাৰি তলমুৱা হোৱা,
 কেবাহিকৈ চকুতুলি মুখলই চোৱা ;

চকুরে চকুরে কিবা সমিধান দিয়া,
 পাৰিছে মনত আজি অতীতৰ প্ৰিয়া ।
 পদূলি মূৰলৈ আহি ফিৰি ফিৰি চোৱা,
 ছুগালে ছুধাবি লো বই বই যোৱা ;
 মানুহে দেখিব নুলি গছি গছি থোৱা,
 পাৰিছে মনত আজি অতীতৰ প্ৰিয়া ।

ক'ববাৰ পৰা আহি নিলাজী পছোৱা,
 বিহাৰ আঁচলখনি উকুৱাই নিয়া ;
 উঠি অহা বুকুখনি উদঙাই দিয়া,
 পাৰিছে মনত আজি অতীতৰ প্ৰিয়া ।

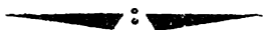
দৰদী ।

কত কথা পাণ্ডো মই তোমাৰ পাচত,
 কওঁ কওঁ বুলি মোৰ মনৰ মাজত ;
 যোত্ৰিয়া পৰোণে সখী তোমাৰ আগত,
 বাক্ বোধ্ হয় মোৰ কিহৰ ভাৱত ?

কতনো সৌন্দৰ্য দেখো তোমাৰ দেহত,
 কতনো বৰ্ণনা কবো বন্ধুৰ আগত ;
 কণমান তিলটিকে নিমজ্জ গালত,
 মিচাৰ্চাকয়া হাঁহৰেখা বাঙলি শুঁঠত ।

চেনেহৰ সুধাখিনি পুৰঠ বুকৰ,
 নাঢ়ালিবা নাঢ়ালিবা পৰাণত মোৰ ;
 নোৱাৰিম বব ভাৰ তোমাৰ প্ৰেমৰ,
 যোৰ ই জীৱন প্ৰিয়া অতি বিবাদৰ ।

সুখৰ সফুৰা সখী মোৰ পৰশত,
 বিমাদেৰে ভৰি যাব ককা স্তবত ;
 থাৰা তুমি বঙমনে পৰাণ সখীটি,
 নাচাপো তোমাৰ কাষ নকওঁ কথাটি

তুমি যে নাহিলা সোণ ।

তুমি যে নাহিলা সোণ,
 চুলিকোচা হ'ক মোৰ আউলি বাউলি,
 কিয়নো চিকুণ বেণীটি সাজিম ?
 মুখখনি হ'ক মোৰ ভেনেই মোলান,
 কিয়নো গালত বহণ সানিম ?
 মোৰ আদৰ বুজিব কোন ?

তুমি যে নাহিলা সোণ,
 কিয়নো পিঙ্কিম পাতল ৰিহা,
 উন্নত বুকুৰ জেউতি চ'ৰাই ?
 কিয়নো পিঙ্কিম যুগাৰ মেখেলা,
 শুভ্ৰ শৰীৰৰ সৌন্দৰ্য্য বঢ়াই ?
 মোৰ আদৰ বুজিব কোন ?

তুমি যে নাহিলা সোণ ;
 আজলি ভৰাই শেৰালীৰ ফুল,
 কিয়নো পুৱাতে আনিম বুতলি ;
 কালৈকে গাঁঠিম মালাধাৰি মই.
 নাই তুমি মোৰ প্ৰাণৰ পুতলি ?
 মোৰ আদৰ বুজিব কোন ?

তুমি যে নাহিলা সোণ ;
 কান্দি মবে হিয়া মোৰ ভোমাৰ কাৰণে,

আজি অতদিন প্ৰেম মন্দাকিনী গীৰে ;
 চকুৰ টোপনী মোৰ লুকালে চকুতে,
 গাকৰ গিলিপ তিতে নয়নৰ নাৰে ।
 মোৰ আদৰ বুজিব কোন ?

সপোন ।

ধুনীয়া জোনালী বাতি সোমালো অকলে
 ক'ৰবাৰ ফুলনি মাজত,
 গোলাপৰ পাৰি এটি আলুকুল কই
 চিঙি আনি লইছো হাতত ।

ভয়ৰ কঁপনি আছে হিয়াৰ মাজত
 গৃহস্থই যদি দেখা পায়,

অচিন ফুলনি বাৰী আচলুৱা ঠাই
কেউফালে বাট-ঘাট নাই ।

ফুলৰ পাহিটি লই বাৰে বাৰে চাই
মনে মনে ভাবিছো খন্তেক,
সোমালো কেনিবা মই যাও কোন পিনে
চিন্তা সোঁত উঠিল অনেক ।

হঠাতে দেখিলো আহা ! চকুৰ আগতে
দিপ্লিপ্ গাভৰু এজনী,
পুৰণি চিনাকি পাই আঁচনা থলত
মাৰ গ'ল বুকুৰ কঁপনি ।

কওঁ বুলি কিবা ঠায় ! মুখ মেলোতেই
চকুজুৰি মেল খাই গ'ল,
গহীন নিজম নিশা অকলে পাটীত
সপোন কুঁৱৰী গুচি গ'ল ।

বহুনিশা হই গ'ল দেখিলো সপোন
 স্মৃতি কিন্তু আজিও মনত,
 আৰু যেন দেখো সেই সুখৰ সপোন
 ভাৱি থাকো শুবৰ পৰত ।

÷ ÷ :: ÷ :: ÷ ÷

স্মৃতি ।

তোমাৰ হাতৰ প্ৰিয় কোমল পৰশ
 লাগি আছে এতিয়াও উন্নত বুকত,
 চেনেহ চুমাৰ দাগ পাতল ঔঠৰ
 মাৰযোৱা নাই সখি! গোলাপী গালত
 মালতী ফুলৰ গছ নিজে তুমি ৰোৱা
 গাভৰু কালৰ নোৰ কুসুম বনত,

এতিয়াও আছে ফুলি তেতিয়াৰ দৰে
সৌভ বিলাই মোৰ আকুল প্ৰাণত ।

আমি বহা শিলচটা আছে এতিয়াও
গিতাতেই পৰি সখি ! নইব .পাবত
কাষতে ঘাঁহনি ডৰা সেউজী বগব'
টুকিছে চকুলো পুৱা আমাৰ দুঃখত ।

সেইয়ে আছিল মাধৱী লতিকা জুপি
মোৰ শোৱনী ঘৰৰ দুৱাৰ মুখত,
এতিয়াও আছে সখি ! তাহানিৰ দৰে
চেনেহৰে মেৰিয়াই আমৰ ডালত ।

কত কথা ভাপি পাতি বালিঘৰ সজা
আপোন মনেৰে বহি জুৰ জোনাকত,
সেইয়ে ফুলনি খান আছিল ধুনীয়া .
এতিয়াও আছে সখি ! আগৰ খলত ।

সকলোৱে আছে সখি ! তাহানিৰ দৰে
 নাই মাগো তুমি মোৰ চকুৰ আগত,
 মৰম তুলিবে জঁকা হোৱাৰ ছাঁটি
 চিৰকাল বন মোৰ কোমল বুকত ।

স্বার্থ ।

নিবিলাবা কাকো সখী ! হোৱাৰ চেনেহ
 গোপন কোণত থকা প্ৰবৃত্তি বুকৰ ;
 নাগাচিবা কাকো তুমি প্ৰাণয়ৰ চুমা
 যৌবন উছলি পৰা বাঙলি গুঁঠৰ ।

ধূনীয়া জোনাক বাতি শুক্ল পক্ষৰ
 কপালী বহণ সানা শ্যামল ক্ষেত্ৰত ;
 নোলাবা নোলাবা তুমি ডুলতেও সখী !
 জোনে চুমি যাব পাৰে গোলাপী গালত ।

মালতী ফুলেৰে গাঁঠা প্ৰাণৰ মালা
 নিদিবা ডিঙিত কাৰো কেতিয়াও আৰি,
 অনন্ত কাললই গোৱা চেনেহ আমাৰ
 লই যাব কোনোবাই বুকু শুদা কৰি ।

মই জানো, তুমি জানা, আনে নেজানিলে
 তোমাৰ কামৰ পৰা আঁহিলো কিয়বা ?
 তুমিয়েই পাতা সখী ! মদন-কুলনি
 জঁয় পৰি গলে জানো সখিৰ পাৰিবা ?

প্ৰিয়তম তুমি আহিবা যিদিনা

প্ৰিয়তম তুমি আহিবা যিদিনা
 অভাগিনীলৈ মনত পৰি,
 কপহীৰ দৰে সাজিম সিদিনা
 প্ৰেম কাঞ্চালিনী বেশ এৰি।

মূৰতে পিন্ধিম গুপি গুপি ফুল
 ডিঙিতে পিন্ধিম মালতী মালা,
 বিকশিত কৰি যৌবনৰ কপ
 পিন্ধিম পাতল বিহা-মেথলা ।

বহণ সানিম বঙীণ গালত
 বোলাম জেতুকা হাতে-ভৰি,
 ফপালত দিম সেন্দূৰৰ ফোঁট
 যিমাণে পাৰো চিকুণ কৰি।

কতযে পাণ্ডিম কতযে ভাণ্ডিম
 তোমাৰ বুকুত মূৰটি থই,
 পাহৰি পেলাম অতীতৰ দুঃখ
 আকউ তোমাৰ পৰণ পাই ।

চেনেহ ।

চকুৰ আগত লই চাই থাকো যিমনেই
 নপলায় তিমনেই চকুৰ হেপাহ ;
 বুকুৰ মাজত লই আকোৱালি থাকিলেও
 নুগুচে তথাপি মোৰ প্ৰাণৰ পিয়াহ ।

যতমানে যাচো চুনা আকুল গুঁঠৰ মোৰ
 যৌৱনেৰে ভৰপূৰ গোলাপী গালত,
 কঁপি থকা গুঁঠ দুটি বুজনি নামানে হাঁয় !
 অতৃপ্ত বাসনা বয় বুকুৰ মাজত ।

মৰমৰ কথাখিনি যিমনেই থাকো শুনি
 সিমনেই শুনিবলৈ আক মন যায়,
 কইয়োৱা কথাবোৰে মধুৰ বন্ধাৰ তুলি
 হিয়াৰ তন্ত্ৰীত মোৰ বাজিব সদায় ।

জোঙা আঙুলিৰে লিখা হাতৰ আখৰ কিটো
 সানে কত ৰূপ তুলা পাত ডোখৰত,
 কোনে জানে জগতৰ; নাদৰী প্ৰিয়ালৈ মোৰ
 ইমান চেনেহ আছে প্ৰাণৰ প্ৰাণত ।

বিদায় পৰত ।

আজি প্ৰিয়া ঠাঁতৰিলো
 তোমাৰ কাষৰ পৰা
 ভগা হিয়া লই ;
 “মাঙ” বুলি কথাবাৰি
 কব নোৱাৰিলো
 চকুৱে চকুৱে চালো ৰই

তুমি দেখো মুখতুলি
 একো নামাত্তিলা ;
 পাষণ প্ৰতিমা প্ৰায়
 থিয় হই ৰ’লা ;
 গোৰ পিনে চাই মাথো
 চকুলো মুছিলো ।

বিয়াদৰ চকুপানী টুকি
 নকৰিবা অমঙ্গল মোৰ
 যাবৰ পৰত ;
 কাৰো কৰিছো সৰ্বী !
 নলগাবা দুঃখ নোৰ
 ব্যথিত প্ৰাণত ।

ইহি মুখে যাব দিয়া ময়না চেনাই,
 বহু দিন হ'ল আৰু সময় যে নাই ।

বিদায় গীতি ।

কতসূৰে গালো মই জীৱনৰ গান
 বিষাদৰ তটিনী ভীষত,
 ছন্দহীন গান মোৰ প্ৰাণ শূন্য . তান
 নাবাজিল ধৰাৰ বুকত ।

বুকুৰ তেজেৰে ৰচি শোকৰ কবিতা
 চকুপানী টুকিলো নীৰলে,
 সকলোৱে নিলগত ভগাঁ পজাটিত
 বহুদিন কটালো অকলে ।

এৰিলো সুখৰ আশা আমনি লাগিল
 সুখলই ঘাট-বাট চাই,
 নাপালো এষাৰো কাৰো মৰমৰ কথা
 জগতক মাগিলো বিদায় ।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

৫৮

প্ৰাণৰ গান

দুঃখতে জনম মোৰ দুঃখতেই শেষ
দুঃখ মোৰ লগতেই য'ক ।
শান্তিৰ অমিয়া ভৰা বহল বসুধা
চেনেহৰে ভৰপূৰ থ'ক ।
আহিব বসন্ত কাল ফুলিব কুসুম
কুলিটিয়ে প্ৰেম গীত গাব,
মোৰ ই কৰুণ স্মৰ ধৰাৰ বুকত
নিৰন্তৰ বাজিয়ে থাকিব ।
স্মৃতিৰ কোলাৰ পৰা উদ্ধাৰাই দিলো
চেনেহৰ প্ৰিয়াৰ ছবিটি,
ভগাবীণ খনি লই কৰুণ স্মৰে
গালো মই বিদায়ৰ গীতি ।

অন্ত ।

বাইজব সহায় আৰু মহাত্মভূতি পালে গ্ৰন্থকৰ্ত্তাৰ

“ প্ৰাণৰ কথা ” নামে গল্পৰ

পুথি এখন অতি সোণকালে

প্ৰকাশ হব ।

পোৱা ঠাই—

শ্ৰীদীনবন্ধু তালুকদাৰ ।

সাং বাসকুছি মত্ৰ ।

পোঃ আঃ চেঙ্গা

কামৰূপ আসাম ।